

Установа адукацыі
“Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”

ЗАТВЕРЖАЮ
Прарэктар па вучэбнай рабоце
В.Макоўчык
« 2021 г.
Рэгістрацыйны № УД-26-1/вуч.
№55 2021

ГІСТОРЫЯ

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасцей:

- 1-01 01 01 Дашкольная адукацыя;
- 1-01 02 01 Начальная адукацыя;
- 1-02 03 01 Беларуская мова і літаратура;
- 1-02 03 02 Руская мова і літаратура;
- 1-02 03 03 Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы);
- 1-02 03 04 Руская мова і літаратура. Замежная мова(з указаннем мовы);
- 1-02 04 01 Біялогія і хімія;
- 1-02 04 02 Біялогія і геаграфія;
- 1-02 05 01 Матэматыка і інфарматыка;
- 1-02 05 02 Фізіка і інфарматыка;
- 1-02 05 04 Фізіка і тэхнічная творчасць;
- 1-03 01 03 Выяўленчае мастацтва і камп'ютарная графіка;
- 1-03 01 04 Сусветная і айчынная культура, фальклор;
- 1-03 01 06 Выяўленчае мастацтва, чарчэнне і народныя мастацкія промыслы;
- 1-03 01 07 Музычнае мастацтва, рытміка і харэаграфія;
- 1-03 01 08 Музычнае мастацтва і сусветная мастацкая культура;
- 1-03 02 01 Фізічная культура;
- 1-03 03 01 Лагапедыя;
- 1-03 03 06 Сурдапедагогіка;
- 1-03 03 07 Тыфлапедагогіка;
- 1-03 03 08 Алігафрэнапедагогіка;
- 1-03 04 01 Сацыяльная педагогіка;
- 1-03 04 03 Практычная псіхалогія;
- 1-03 04 04 Сацыяльная і псіхалага-педагагічная дапамога;
- 1-23 01 04 Псіхалогія;
- 1-86 01 01 Сацыяльная работа (па напрамках);
- 1-88 01 01 Фізічная культура (па напрамках);
- 1-88 01 02 Аздараўленчая і адаптыўная фізічная культура (па напрамках);
- 1-88 02 01 Спартыўна-педагагічная дзейнасць (па напрамках);
- 1-89 02 01 Спартыўна-турысцкая дзейнасць (па напрамках)

2021 г.

Вучэбная праграма складзена на падставе тыпавай вучэбнай праграмы па абавязковым модулі для ўстаноў вышэйшай адукацыі, зацверджанай Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь (рэгістрацыйны № ТД-СГ.023/тып. ад 30.06.2014 г.).

СКЛАДАЛЬНІКІ:

Л.Э.Дзічкоўская, дацэнт кафедры гісторыі Беларусі і славянскіх народаў БДПУ, кандыдат гістарычных навук;

І.М.Трасцян, выкладчык кафедры гісторыі Беларусі і славянскіх народаў БДПУ, кандыдат гістарычных навук.

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

У.М.Кадзіра, дэкан гуманітарнага факультэта прыватнай установы адукацыі «Інстытут сучасных ведаў імя А.М.Шырокава», кандыдат гістарычных навук, дацэнт;

В.А.Йоцус, дацэнт кафедры ўсеагульнай гісторыі і методыкі выкладання гісторыі БДПУ, кандыдат гістарычных навук

УЗГОДНЕНА:

Дырэктар дзяржаўнай установы адукацыі «Гімназія № 40 г. Мінска»

І.А. Бабкоў

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ

Кафедрай гісторыі Беларусі і славянскіх народаў
(пракол № 13 ад 30.04. 2021)

Загадчык кафедры

С.А.Талмачова

Навукова-метадычным саветам ўстановы вышэйшай адукацыі “Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”
(пракол № _____ ад _____ 2021 г.).

Афармленне вучэбнай праграмы і суправаджаючых яе матэрыялаў дзеючым патрабаванням Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь адпавядае.

Метадыст
вучэбна-метадычнага аддзела БДПУ

Г.В.Вінаградава

Дырэктар бібліятэкі

Н.П.Сяткоўская

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная праграма па вучэбнай дысцыпліне “Гісторыя” прызначана для рэалізацыі на першай ступені вышэйшай адукацыі ў рамках цыкла сацыяльна-гуманітарных дысцыплін. Яна скіравана на авалоданне студэнтамі асноўнымі тэарэтычнымі дасягненнямі гістарычнай навукі, апрацоўку, асэнсаванне і сістэматызацыю вучэбнай інфармацыі, набыццё практыкаарыентаваных уменняў.

Месца вучэбнай дысцыпліны "Гісторыя" у сістэме сацыяльна-гуманітарных ведаў вызначаецца тым, што прадметам яе вывучэння з'яўляюцца найбольш важныя пытанні дзяржаўна-палітычнага, сацыяльна-эканамічнага, канфесійнага, культурнага і духоўнага развіцця беларускага народа ў кантэксце ўсходнеславянскай і заходнееўрапейскай гісторыі з улікам цывілізацыйных характарыстык.

Актуальнасць вывучэння гісторыі Беларусі абумоўлена неабходнасцю выпрацоўкі аб'ектыўнага навуковага погляду на гісторыю беларускага народа, які сфарміраваўся ў працэсе ўзаемадзеяння разнастайных сацыяльна-эканамічных, этнакультурных, геапалітычных і культурна-цывілізацыйных фактараў. Гэта з'яўляецца абавязковай умовай, якая забяспечвае падрыхтоўку не толькі спецыяліста-прафесіянала, але і фарміраванне ў асобы якасцей грамадзяніна і патрыёта.

Мэтай вывучэння вучэбнай дысцыпліны з'яўляецца фарміраванне ў студэнтаў фундаментальных ведаў па гісторыі Беларусі ад першабытных часоў да станаўлення сувярэннай беларускай дзяржавы, і выхаванне на гэтай аснове пачуцця прыналежнасці да лёсу краіны і яе гісторыі.

Для рэалізацыі вызначанай мэты прадугледжваецца вырашэнне наступных **задач**:

— высвятленне прычынна-выніковых сувязей і заканамернасцей гістарычнага развіцця беларускага народа ў кантэксце еўрапейскай і сусветнай гісторыі;

— усведамленне студэнтамі сістэмы матэрыяльных, культурных і духоўных каштоўнасцей беларускага народа, якія служаць рэтраспектывай для аналізу сучаснасці і вызначэння перспектывы будучай жыццядзейнасці;

— атрыманне тэарэтычных і практычных ведаў, якія дазваляць студэнтам правільна аналізаваць падзеі і факты гісторыі, рабіць неабходныя высновы і абагульненні;

— фарміраванне гатоўнасці выпускніка вышэйшай школы як грамадзяніна Рэспублікі Беларусь спрыяць далейшаму развіццю сваёй краіны.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен **ведаць**:

— асноўныя падзеі і факты з гісторыі Беларусі;

— асаблівасці эканамічнага, сацыяльнага, палітычнага і культурнага развіцця Беларусі ў канкрэтна-гістарычны перыяд;

— этапы фарміравання беларускай народнасці і нацыі, станаўлення і развіцця беларускай дзяржаўнасці.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен **умець**:

- выкарыстоўваць метадалогію гістарычнай навукі для аналізу гістарычнага развіцця беларускага народа;
- выяўляць асноўныя тэндэнцыі сацыяльна-эканамічнага і палітычнага развіцця беларускай нацыі ў канкрэтна-гістарычныя перыяды;
- выкарыстоўваць гістарычны вопыт для аналіза і ацэнкі сучасных праблем у развіцці Беларусі.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен **валадаць**:

- спосабамі адбору і сістэматызацыі гістарычнай інфармацыі;
- метадамі, формамі і сродкамі аптымізацыі, рацыяналізацыі і інтэнсіфікацыі адукацыйнага працэсу.

Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя” павінна забяспечыць фарміраванне ў студэнтаў універсальных кампетэнцый.

Патрабаванні да універсальных кампетэнцый:

УК-1 Валодаць культурай мыслення, здольнасцю да ўспрымання, абагульнення і аналізу інфармацыі, філасофскіх, светапоглядных, сацыяльна і асобна значных праблем;

УК-2 Валодаць веданнем і разуменнем грамадзянскіх асноў будучай прафесійнай дзейнасці, яе сутнасці і сацыяльнай значнасці, праяўляць да яе ўстойлівы інтарэс.

На вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя” вучэбным планам адводзіцца 72 гадзіны, з іх 34 – аўдыторныя гадзін: лекцыйных – 16, семінарскіх заняткаў – 14 гадзін, кіруемая самастойная работа – 4 гадзіны, на самастойную работу – 38 гадзін. Форма кантроля – залік. Па курсам і семестрам нагрузка плануецца ў адпаведнасці з вучэбнымі планамі інстытутаў і факультэтаў.

На завочнай форме атрымання адукацыі на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя” вучэбным планам адводзіцца 72 гадзіны, з іх 8 – аўдыторных гадзін (лекцыйных – 4 гадзіны, семінарскіх заняткаў – 4 гадзіны), на самастойную работу – 64 гадзіны. Форма кантроля – залік. Па курсам і семестрам нагрузка плануецца ў адпаведнасці з вучэбнымі планамі інстытутаў і факультэтаў.

На завочнай форме атрымання адукацыі са скарачанымі тэрмінамі навучання на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя” вучэбным планам адводзіцца 72 гадзіны, з іх 6 – аўдыторных гадзін (лекцыйных – 2 гадзіны, семінарскіх заняткаў – 4 гадзіны), на самастойную работу – 66 гадзіны. Форма кантроля – залік. Па курсам і семестрам нагрузка плануецца ў адпаведнасці з вучэбнымі планамі інстытутаў і факультэтаў.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

1. Уводзіны ў вучэбную дысцыпліну “Гісторыя”. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі

Гісторыя Беларусі – арганічная і неад’емная частка еўрапейскай і сусветнай гісторыі. Метадалагічныя асновы і прынцыпы вывучэння гісторыі, яе перыядызацыя. Фармацыйны і цывілізацыйны падыходы да вывучэння гісторыі. Прадмет вывучэння гісторыі Беларусі ў кантэксце цывілізацыйнага развіцця, як складовай часткі ўсходнеславянскай і агульнаеўрапейскай гісторыі. Айчынныя гістарыяграфічныя школы. Агульная характарыстыка асноўных крыніц і гістарыяграфіі.

Пачатак засялення чалавекам тэрыторыі сучаснай Беларусі. Аблічча, умовы жыцця, прылады працы і заняткі. Асноўныя археалагічныя культуры эпохі каменнага і бронзавага вякоў. Шлюбна-сямейныя адносіны і грамадскі лад. Распад радавой абшчыны і станаўленне суседскай. Насельніцтва Беларусі ў жалезным веку. Распад індаеўрапейскай супольнасці. Асноўныя раёны пражывання балтаў, славян, германцаў і іншых народаў. Сацыяльна-эканамічнае развіццё плямёнаў эпохі жалеза. Змены ў гаспадарцы, матэрыяльнай і духоўнай культуры.

2. Дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях у IX–XIII стст.

Станаўленне ранніх дзяржаўных утварэнняў на беларускіх землях. Кіеўская Русь. Полацкае і Тураўскае княствы і іх узаемаадносіны з Кіевам і Ноўгарадам. Полацкая дынастыя князёў. Рагвалод. Рагнеда. Захоп Уладзімірам Святаслававічам Полацкай зямлі. Аднаўленне незалежнасці. Полацкі князь Ізяслаў. Узмацненне Полацкага княства ў XI ст. Феадальная раздробленасць. Распад Полацкай зямлі на ўдзельныя княствы (гарады-дзяржавы): Полацкае, Віцебскае, Менскае, Друцкае, Ізяслаўскае і інш. Тураўскае княства. Прыняцця і распаўсюджванне хрысціянства. Дваяверства. Значэнне прыняцця хрысціянства. Пісьменства. Летапісы і рукапісныя кнігі. Літаратура. Пісьменства па археалагічных помніках. Вусная народная творчасць. Паданні пра Рагнеду і Ўсяслава Чарадзея. Звычаі і абрады. Народны каляндар. Рэлігійна-асветніцкія дзеянні Беларусі: Еўфрасіння Полацкая, Кірыла Тураўскі, Клімент Смаляціч, Аўраамій Смаленскі. Манументальнае дойлідства Полацкай зямлі і Панямоння. Абарончае дойлідства XIII ст. Архітэктурныя школы. Манументальны жывапіс. Кніжная графіка. Дэкаратыўна-прыкладное мастацтва. Развіццё перадумоў фарміравання беларускай народнасці.

3. Беларускія землі ў складзе Вялікага Княства Літоўскага (другая палова XIII – першая палова XVI ст.)

Вялікае Княства Літоўскае – цэнтр збірання беларускіх і іншых усходнеславянскіх зямель. Барацьба за вялікае княжанне пасля смерці Міндоўга. Палітыка вялікіх князёў Віцены, Гедыміна, Альгерда. Шляхі ўключэння беларускіх зямель у склад Вялікага Княства Літоўскага. Дынастычная барацьба ў 70–90-я гады XIV ст. (Кейстут, Ягайла, Андрэй

Полацкі, Вітаўт). Крэўская ўнія. Ліквідацыя ўдзельных княстваў. Стварэнне ваяводстваў. Гарадзельскі прывілей 1413 г. Унутрыпалітычная барацьба пасля смерці Вітаўта.

Адносіны Вялікага Княства Літоўскага з Маскоўскай дзяржавай, Польшчай, Крымам і Ордэнам. Вільня – адзін з цэнтраў аб’яднання ўсходнеславянскіх зямель. Пашырэнне тэрыторыі Вялікага Княства. Паходы Альгерда на Маскву. Бітва на Сініх Водах (1362 г.) і далучэнне да княства Валыні, Падолля і Кіеўшчыны. Уніі Вялікага Княства Літоўскага з Польшчай. Грунвальдская бітва і яе значэнне.

Сельская гаспадарка і асаблівасці яе развіцця. Становішча сялян. Удасканаленне прылад працы і сістэмы апрацоўкі зямлі. Формы землеўладання. Прывелеі феадалаў. Землекарыстанне і павіннасці сялян. Формы феадальнай залежнасці. Запрыгоньванне сялян. Гарады і мястэчкі. Склад і становішча гарадскога насельніцтва. Магдэбургскае права. Асноўныя заняткі гараджан. Унутраны гандаль і знешнеэканамічныя сувязі. Фарміраванне асноўных класаў – саслоўяў феадальнага грамадства ў ВКЛ – шляхты, сялянства, мяшчанства.

Складванне этнічнай тэрыторыі беларусаў. Утварэнне сацыяльна-эканамічнай супольнасці. Народная самасвядомасць. Народнасць і рэлігія. Узнікненне і станаўленне беларускай мовы і яе дзяржаўны статус у Вялікім Княстве Літоўскім. Паходжанне назваў “Белая Русь”, “ліцвіны-беларусы”. Мінталітэт беларускага народа. Народная творчасць. Літаратура. Рукапісныя кнігі. Кніжная графіка. Беларускія летапісы. Творчасць Рыгора Цамбалака. Выяўленчае мастацтва. Архітэктура. Этнічныя меншасці. Татарскае і яўрэйскае насельніцтва Беларусі – рассяленне, заняткі, культура. Іншыя народы ў этнічных працэсах на беларускіх землях.

4. Беларускія землі ў складзе Рэчы Паспалітай

Люблінская ўнія (1569 г.). Утварэнне Рэчы Паспалітай. Статут 1588 г. Дзяржаўна-прававое становішча ВКЛ у складзе Рэчы Паспалітай. Органы ўлады і кіравання. Паступовая паланізацыя сацыяльных вярхоў беларускага грамадства. Становішча сялянскай гаспадаркі. Феадальнае землеўладанне. Юрыдычнае і эканамічнае становішча сялянства. Павіннасці і дзяржаўныя падаткі. Гарады Беларусі. Рамесная вытворчасць і гарадскі гандль. Гандлёвыя сувязі. Гарадское самакіраванне. Сацыяльная барацьба ў беларускіх гарадах. Этнічная тэрыторыя, свядомасць і структура беларускага народа. Сялянства як захавальнік патэнцыялу для развіцця беларускага этнасу.

Паўстанне 1648–1654 гг. на Украіне і паўднёва-заходніх землях ВКЛ. Войны Рэчы Паспалітай са Швецыяй і Расіяй (1654–1667 гг.). Ваенныя дзеянні на тэрыторыі Беларусі і іх наступствы для эканомікі і насельніцтва. Андрусаўскае перамір’е. Асманская агрэсія ў Еўропе. Працідзеянне Рэчы Паспалітай турэцкай і татарскай агрэсіі. Перамога С. Баторыя над туркамі пад Венай (1683 г.). Месца і роля Рэчы Паспалітай у еўрапейскай геапалітыцы ў канцы XVI–XVII стст.

Галоўныя рысы эканамічнага, сацыяльнага і палітычнага развіцця заходнёеўрапейскіх краін у пачатку XVIII ст. Паўночная вайна. Ваенныя

дзеянні на тэрыторыі Беларусі. Узмацненне пазіцый у еўрапейскай палітыцы Прусіі, Аўстрыі, Расіі і іх адносіны да Рэчы Паспалітай.

Прычыны крушэння і падзелаў Рэчы Паспалітай. Дэсідэнцкі рух. Першы падзел Рэчы Паспалітай. Канстытуцыя Рэчы Паспалітай (1791 г.). Другі падзел Рэчы Паспалітай. Паўстанне пад кіраўніцтвам Тадэвуша Касцюшкі, падзеі на тэрыторыі Беларусі. Трэці падзел Рэчы Паспалітай.

Асноўныя тэндэнцыі развіцця сусветнай гісторыі ў Новы час. Эпоха Адраджэння, Рэфармацыя, Асветніцтва.

5. Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец XVIII ст. – кастрычнік 1917 г.)

Значэнне ўключэння Беларусі ў склад Расійскай імперыі ва ўмовах фарміравання індустрыяльнага грамадства. Цывілізацыйнае адзінства Беларусі і Расіі. Асноўныя напрамкі палітыкі самадзяржаўя ў Беларусі. Беларускія землі ў перыяд вайны 1812 г. Польскае паўстанне 1830–1831 гг. і яго наступствы.

Расійскі шлях палітычнай і эканамічнай мадэрнізацыі. Адмена прыгоннага права. Рэформы 60–70-х гг. XIX ст. і асаблівасці іх здзяйснення на Беларусі. Спецыфіка прамысловага перавароту ў Беларусі. Месца эканамікі Беларусі ва ўсерасійскім рынку. Змены ў сацыяльнай структуры насельніцтва.

Грамадска-палітычныя рухі і аб'яднанні ў Беларусі. Паўстанне 1863–1864 гг. яго ўплыў на палітыку ўладаў у Беларусі і грамадска-палітычную думку. Ідэалогія лібералізму, народніцкія і сацыял-дэмакратычныя плыні. Узнікненне агульнарасійскіх і беларускіх партый. Рэвалюцыя 1905–1907 гг. і пачатак расійскага парламентарызму. Сталыпінская аграрная рэформа і асаблівасці яе здзяйснення ў Беларусі. Першая сусветная вайна і яе наступствы для Беларусі.

Лютаўская рэвалюцыя і фарміраванне новых улад. Стратэгія і тактыка палітычных партый у адносінах да ўлады, праблемы выбару шляхоў далейшага грамадскага развіцця. Абвастрэнне сацыяльна-эканамічнага і палітычнага крызісу ў Расіі, расстаноўка палітычных сіл на Заходнім фронце і ў Беларусі восенню 1917 г.

6. Савецкая грамадска-палітычная сістэма ў Беларусі (кастрычнік 1917 – чэрвень 1941 г.)

Роля Кастрычніцкай рэвалюцыі ў гістарычным лёсе беларускага народа. Устанаўленне савецкай улады ў Беларусі. Першыя рэвалюцыйныя пераўтварэнні. Барацьба супраць германскіх акупантаў.

Праблемы фарміравання беларускай дзяржаўнасці на нацыянальна-дэмакратычнай і рэвалюцыйна-класавай аснове. Абвяшчэнне Беларускай Народнай Рэспублікі ва ўмовах германскай акупацыі – спроба зацвярджэння беларускай дзяржаўнасці на заходніх парламенцкіх прынцыпах. Утварэнне беларускай дзяржаўнасці на савецкай аснове. Барацьба беларускага народа з польскімі інтэрвентамі. Роля і месца БССР у складзе СССР.

Савецкая мадэль мадэрнізацыі грамадства. Усталяванне савецкай аднапартыйнай грамадска-палітычнай сістэмы ў БССР. Сканцэнтраванне

функцый заканадаўчай, выканаўчай і судовай улады ў руках дзяржаўна-партыйнага апарата. Дэфармацыі ў грамадска-палітычным жыцці БССР. Палітычныя рэпрэсіі 30-х гг. XX ст. Праблема вызначэння грамадска-палітычнага ладу ў СССР.

Шляхі і метады будаўніцтва індустрыяльнага грамадства ў савецкай Беларусі (асаблівасці НЭПа, індустрыялізацыя, калектывізацыя).

Уздзеянне савецкага фактару на фарміраванне беларускай нацыі. Станаўленне беларускай савецкай культуры. Палітыка беларусізацыі. Дасягненні і супярэчнасці развіцця культуры і навукі ў 30-я гг. XX ст. Стаўленне савецкай улады да царквы.

Вынікі Першай сусветнай вайны. Беларускае пытанне пры афармленні Версальска-Вашынгтонскай сістэмы. Рыжская мірная дамова 1921 г. у гістарычным лесе беларускага народа.

Грамадска-палітычнае, эканамічнае і нацыянальна-культурнае становішча Заходняй Беларусі ў складзе Польскай дзяржавы. Рэвалюцыйны і нацыянальна-вызваленчы рух у Заходняй Беларусі ў 20–30-я гг. XX ст.

7. Беларусь у гады Другой сусветнай вайны і Вялікай Айчыннай вайны

Прыход фашыстаў да ўлады ў Італіі і Германіі. Абвастрэнне супярэчнасцяў паміж еўрапейскімі дзяржавамі ў 30-я гг. XX ст. Правал палітыкі калектывізацыі і бяспекі. Пачатак Другой сусветнай вайны. Вызваленне Чырвонай Арміяй Заходняй Беларусі. Аб'яднанне беларускага народа ў складзе БССР.

Пачатак Вялікай Айчыннай вайны. Абарончыя баі на тэрыторыі Беларусі. Устанаўленне акупацыйнага рэжыму і яго мэты. Рабаванне гітлераўцамі гаспадарчых і культурных каштоўнасцяў Беларусі. Фашысцкі генацыд народа. Калабаранцкія арганізацыі і іх дзейнасць на карысць акупантаў.

Вызначальныя перамогі Чырвонай Арміі (бітвы пад Масквой, Сталінградам, Курскам), іх уплыў на ўздым партызанскага руху і падпольнай барацьбы. Баявая дзейнасць партызан і падпольшчыкаў. Пачатак вызвалення Беларусі. Аперацыя "Баграціён". Завяршальныя пераможныя аперацыі Чырвонай Арміі.

Вынікі вайны для беларускага народа і яго ўклад у перамогу над фашызмам. Ураджэнцы Беларусі на франтах вайны і ў еўрапейскім руху Супраціўлення. Захаванне памяці аб гераізме савецкага народа.

8. Савецкая Беларусь: дасягненні і праблемы стваральнай працы народа (1945–1991 гг.)

Геапалітычныя змены на міжнароднай арэне пасля Другой сусветнай вайны. Пачатак "халоднай вайны". Супрацьборства дзвюх сацыяльна-палітычных сістэм. Барацьба за мір і разбраенне. Крызіс сусветнай сацыялістычнай сістэмы і яе распад. Заканчэнне "халоднай вайны".

Аднаўленне прамысловасці і сельскай гаспадаркі ў першае пасляваеннае пяцігоддзе. Калектывізацыя ў Заходняй Беларусі. Эканамічнае развіццё БССР ва ўмовах пачатку навукова-тэхнічнай рэвалюцыі. Эканамічная рэформа 1965 г.

і яе вынікі. Спецыялізацыя прамысловасці і сельскай гаспадаркі БССР ва ўмовах адзінага народнагаспадарчага комплексу СССР. Зніжэнне тэмпаў вытворчасці і нарастанне крызісных з'яў у эканаміцы. Палітыка перабудовы, курс на паскарэнне сацыяльна-эканамічнага развіцця. Чарнобыльская аварыя і яе наступствы. Паглыбленне эканамічнага крызісу ў СССР і БССР у канцы 80-х гг. XX ст.

Грамадска-палітычнае жыццё ў СССР і БССР у першае пасляваеннае дзесяцігоддзе. Барацьба з антысавецкімі групамі. Ідэалагічныя кампаніі і неабгрунтаваныя рэпрэсіі па палітычных матывах другой паловы 1940-х – пачатку 1950-х гг. Асуджэнне культа асобы І.В. Сталіна. Спробы дэмакратызацыі грамадска-палітычнага жыцця ў другой палове 1950-х – 1964 гг. Наростанне кансерватызму ў грамадска-палітычным жыцці ў 1970-я – першай палове 1980-х гг. Першыя крокі па рэфармаванню палітычнай сістэмы ў гады перабудовы. Змяненні ў Канстытуцыях СССР і БССР. Крызіс савецкага федэралізму. "Парад суверэнітэтаў рэспублік", барацьба за суверэнітэт Беларусі.

Адукацыя, навука і культура БССР у пасляваенны перыяд: дасягненні і праблемы. Дзяржаўная рэлігійная палітыка і становішча канфесій.

9. Суверэнная Беларусь у канцы XX – пачатку XXI ст.

Жнівеньскія падзеі 1991 г. у СССР і БССР. Абвяшчэнне Рэспублікі Беларусь. Пачатак фарміравання органаў улады і кіравання рэспублікі на прынцыпах суверэнітэту. Распад СССР і ўтварэнне СНД. Заканадаўча-прававое афармленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.

Прыняцце Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь 1994 г. Выбары прэзідэнта і фарміраванне новай сістэмы ўлады. Рэспубліканскія рэфэрэндумы 1995 і 1996 г., іх вынікі. Дапаўненні і змяненні ў Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь. Эвалюцыя "вертыкалі" улады і кіравання.

Працэс фарміравання Рэспублікі Беларусь як дэмакратычнай, сацыяльнай, прававой дзяржавы. Рэспубліканскі рэфэрэндум 17 кастрычніка 2004 г. і яго вынікі. Выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь 2001, 2006, 2010, 2015, 2020 гг. Роля Усебеларускіх народных сходаў.

Крызісны стан прамысловасці і сельскай гаспадаркі ў пачатку 90-х гг. XX ст. Стварэнне перадумоў пераходу да рынкавай эканомікі, напрацоўка прававой базы, вызначэнне метадаў і накірункаў рэфармавання эканомікі. Распрацоўка і рэалізацыя беларускай мадэлі сацыяльна-эканамічнага інавацыйнага развіцця краіны. Дасягненні і праблемы беларускай эканомікі. Сучасны стан прамысловасці, сельскай гаспадаркі і сацыяльнай сферы Беларусі.

Геапалітычнае становішча Рэспублікі Беларусь ва ўмовах сусветных глабалізацыйных працэсаў. Міжнароднае прызнанне Рэспублікі Беларусь і змены ў знешнепалітычным стане краіны. Выпрацоўка стратэгіі і прынцыпаў знешняй палітыкі, яе шматвектарнасць. Беларуска-расійскія адносіны, стварэнне Саюза Беларусі і Расіі. Беларусь і СНД, фарміраванне мытнага саюза і адзінай эканамічнай прасторы.

Адукацыя, навука і культура Рэспублікі Беларусь. Фарміраванне нацыянальнай сістэмы адукацыі. Складанасці навуковай працы, страты і здабыткі беларускай навукі. Стан гісторыка-культурнай спадчыны. Асноўныя накірункі развіцця літаратуры і мастацтва. Узаемаадносіны дзяржавы і царквы, адраджэнне рэлігійна-канфесійнага жыцця.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА

вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя” (дзённая форма атрымання адукацыі)

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы; пералік вивучаемых пытанняў	Колькасць аўдыторных гадзін			Самастойная работа студэнта	Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя метадычныя дапаможнікі і інш.)	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Семінарскія заняткі	КСРС				
1.	<p>Уводзіны ў вучэбную дысцыпліну “Гісторыя”. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі</p> <p>1. Прадмет, задачы і змест курса. Крыніцы вивучэння гісторыі Беларусі. Перыядызацыя айчыннай гісторыі. 2. Найстаражытнае насельніцтва на тэрыторыі беларускіх зямель (каменны, бронзавы і ранні жалезны вякі). 3. Балты і славяне ў VI–VIII стст. Паселішчы на тэрыторыі Беларусі. Гаспадарка. Гандаль. Рамёствы. Жыццё і заняткі. 4. Усходнеславянскія саюзы плямён (крывічы-палачане, дрыгавічы, радзімічы). 5. Вераванні старажытных балтаў і славян.</p>	2			2	Мультымедычная прэзентацыя. Карта “Рэспубліка Беларусь”.	[1]	
1.1	<p>1. Перыядызацыя першабытнай гісторыі. 2. Пачатак засялення людзьмі сучаснай тэрыторыі Беларусі. 3. Балцкія плямёны на тэрыторыі Беларусі. 4. Крывічы, дрыгавічы і радзімічы. 5. Асноўныя канцэпцыі паходжання беларусаў.</p>		2		2		[1]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і прэзінтацыямі.

2.	<p>Дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях у IX–XIII стст.</p> <p>1. Утварэнне першых княстваў на тэрыторыі Беларусі. Іх палітычнае развіццё і дзяржаўны лад.</p> <p>2. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у IX–XIII стст.</p> <p>3. Барацьба супраць крыжацкай і мангола-татарскай агрэсіі.</p> <p>4. Рэлігія і культура беларускіх зямель у IX–XIII стст.</p>	2			4	Мультымедычная прэзентацыя.	[1]	
2.1	<p>1. Дзяржаўны лад у Полацкім княстве.</p> <p>2. Тураўская княжацкая дынастыя.</p> <p>3. З’яўленне і распаўсюджанне хрысціянства на беларускіх землях. Роля царквы ў грамадскім жыцці.</p> <p>4. Жыццё і дзейнасць рэлігійна-асветніцкіх дзеячоў. Е. Полацкая, К. Тураўскі, К. Смаляціч.</p>		2				[1]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і прэзентацыямі.
3.	<p>Беларускія землі ў складзе Вялікага Княства Літоўскага (другая палова XIII – першая палова XVI ст.)</p> <p>1. Утварэнне Вялікага Княства Літоўскага: розныя падыходы і канцэпцыі. Роля беларускіх зямель у станаўленні ВКЛ.</p> <p>2. Дынастычная барацьба ў Вялікім Княстве Літоўскім у другой палове XIV ст. Крэўская ўнія. Ягайла. Кейстут. Вітаўт.</p> <p>3. Асаблівасці дзяржаўнага і саслоўнага ладу Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – першай палове XVI ст. Тры статуты ВКЛ.</p> <p>4. Знешняя палітыка Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – першай палове XVI ст.</p>	2			2	Мультымедычная прэзентацыя. Карта “Беларускія землі ў складзе ВКЛ”.	[1]	

3.1	<p>1. Развіццё сельскай гаспадаркі і феадальных адносін.</p> <p>2. Аграрная рэформа 1557 г. Станаўленне фальваркавай сістэмы.</p> <p>3. Развіццё гарадоў, рамяства і гандлю. Магдэбургскае права.</p> <p>4. Фарміраванне беларускай народнасці.</p> <p>5. Культура Беларусі другой паловы XIII – першай паловы XVI ст.</p>		2		2		[1]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і прэзентацыямі.
4.	<p>Беларускія землі ў складзе Рэчы Паспалітай</p> <p>1. Люблінская ўнія і ўтварэнне Рэчы Паспалітай.</p> <p>2. Грамадска-палітычны лад Рэчы Паспалітай. Дзяржаўна-прававое становішча ВКЛ у складзе Рэчы Паспалітай.</p> <p>3. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў складзе Рэчы Паспалітай.</p> <p>4. Знешняя палітыка Рэчы Паспалітай. Войны другой паловы XVI – XVIII ст.</p> <p>5. Падзелы Рэчы Паспалітай: прычыны і вынікі.</p>	2			4	Мультымедыяная прэзентацыя.	[1]	
4.1	<p>1. Рэфармацыя і Контррэфармацыя на тэрыторыі Беларусі ў XVI–XVII стст. Кальвінізм. Арыянства. Дзеячы рэфармацыі (Мікалай Радзівіл Чорны, С. Будны, В. Цяпінскі). Дзейнасць ордэна езуітаў у Беларусі. П. Скарга.</p> <p>2. Брэсцкая царкоўная ўнія. Барацьба беларускага народа супраць польска-каталіцкай экспансіі.</p> <p>3. Культура Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.</p>		2				[1]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і прэзентацыямі
5.	<p>Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец XVIII ст. – кастрычнік 1917 г.)</p> <p>1. Асноўныя напрамкі палітыкі самадзяржаўя ў Беларусі ў першай палове XIX ст. Падзел тэрыторыі беларускіх зямель на губерні. Саслоўная палітыка расійскага ўрада. Падаткі і павіннасці сялян.</p> <p>2. Беларусь у вайне 1812 г. Становішча насельніцтва Беларусі падчас вайны. Акупацыйны рэжым. Бітва на р. Беразіна. Вынікі вайны для Беларусі.</p>	2			4	Мультымедыяная прэзентацыя.	[1] [2] [3]	

	<p>3. Грамадска-палітычны рух на беларускіх землях у першай трэці XIX ст. Філаматы. Філарэты. Дзекабрысты. “Таварыства ваенных сяброў”. Паўстанне 1830–1831 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго наступствы.</p> <p>4. Адмена прыгоннага права. Асаблівасці правядзення аграрнай рэформы ў Беларусі.</p> <p>5. Буржуазныя рэформы 60–70-х гг. XIX ст. і асаблівасці іх правядзення ў Беларусі. Контррэформы 80–90-х гг.</p>							
5.1	<p>1. Паўстанне 1863–1864 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго сацыяльна-эканамічныя вынікі.</p> <p>2. Развіццё капіталізму ў другой палове XIX – пачатку XX ст.</p> <p>3. Беларусь у перыяд буржуазна-дэмакратычных рэвалюцый 1905–1907 гг. і Лютаўскай рэвалюцыі 1917 г.</p> <p>4. Становішча Беларусі ў гады Першай сусветнай вайны.</p> <p>5. Культура Беларусі ў XIX – пачатку XX ст.</p>		2		2		[1] [2] [3]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і прэзінтацыямі.
6.	<p>Савецкая грамадска-палітычная сістэма ў Беларусі (кастрычнік 1917 – чэрвень 1941 г.)</p> <p>1. Кастрычніцкая рэвалюцыя і ўсталяванне савецкай улады ў Беларусі.</p> <p>2. Размежаванне палітычных сіл на Беларусі пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі. Першы Ўсебеларускі з’езд (снежань 1917 г.).</p> <p>3. Беларусь ва ўмовах пашырэння нямецкай акупацыі ў 1918 г. Брэсцкі мірны дагавор. Абвешчэнне Беларускай народнай рэспублікі (БНР).</p> <p>4. Утварэнне ССРБ. Аб’яднанне ССРБ з Літоўскай ССР.</p> <p>5. Беларусь у перыяд польскай інтэрвенцыі (1919–1920 гг.). Аднаўленне ССРБ. Рыжскі мірны дагавор.</p> <p>6. Заходняя Беларусь пад уладай Польшчы (1921–1939 гг.): сацыяльна-эканамічнае, палітычнае і культурнае становішча.</p>			2		2	[1]	Мультимедыйная прэзентацыя. Карта “Беларусь у 20–30-я гг. XX ст.”

6.1	<p>1. Грамадска-палітычнае жыццё БССР у 20 – 30-я гг. XX ст.</p> <p>2. БССР у гады новай эканамічнай палітыкі.</p> <p>3. Калектывізацыя і індустрыялізацыя ў БССР.</p> <p>4. Палітыка беларусізацыі. Развіццё адукацыі, навукі і культуры ў БССР у 1920–1930-я гг.</p> <p>5. Усталяванне таталітарнага палітычнага рэжыму ў БССР.</p>		2		2		[1]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і прэзінтацыямі.
7.	<p>Беларусь у гады Другой сусветнай вайны і Вялікай Айчыннай вайны</p> <p>1. Абвастрэнне супярэчнасцей паміж вядучымі краінамі свету напярэдадні Другой сусветнай вайны.</p> <p>2. Пачатак Другой сусветнай вайны.</p> <p>3. Акупацыя фашысцкай Германіяй Беларусі. Акупацыйны рэжым.</p> <p>4. Баявая дзейнасць партызан і падпольшчыкаў.</p> <p>5. Вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.</p> <p>6. Вынікі вайны для беларускага народа і яго ўклад у перамогу над фашызмам.</p>	2			6	Мультимедыйная прэзентацыя. Карта “Беларусь у гады Вялікай Айчыннай вайны”.	[1]	
8.	<p>Савецкая Беларусь: дасягненні і праблемы стваральнай працы народа (1945–1991 гг.)</p> <p>1. Беларусь ва ўмовах супрацьборства дзвюх сацыяльна-палітычных сістэм.</p> <p>2. Сацыяльна-эканамічнае развіццё БССР у другой палове 1950-х – першай палове 1980-х гг.</p> <p>3. Грамадска-палітычнае жыццё ў СССР і БССР.</p>	2			4	Мультимедыйная прэзентацыя.	[1]	
8.1	<p>1. БССР у другой палове 1980-х гг. Палітыка перабудовы і асаблівасці яе правядзення ў БССР.</p> <p>2. Пачатак працэса дэмакратызацыі ў БССР. Змены ў духоўным жыцці.</p> <p>3. Адукацыя, навукі і культура ў БССР у другой палове 1950-х –1980-я гг.</p>			2			[1]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і прэзінтацыямі.

9.	<p>Суверэнная Беларусь у канцы XX – пачатку XXI ст.</p> <p>1. Абвяшчэнне і станаўленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.</p> <p>2. Эвалюцыя палітычнай сістэмы ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст. Рэспубліканскі рэферэндум 1996 г. і яго вынікі. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь 1994 г. (са змяненнямі і дапаўненнямі).</p> <p>3. Грамадска-палітычнае жыццё ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст.</p>	2			2	<p>Мульты медыйная прэзентацыя. Карта “Рэспубліка Беларусь”.</p>	[1]	
9.1	<p>1. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Рэспублікі Беларусь.</p> <p>2. Міжнароднае становішча і знешняя палітыка Рэспублікі Беларусь.</p> <p>3. Адукацыя, навука і культура Рэспублікі Беларусь.</p>		2				[1]	Тэсціраванне.
	Усяго	16	14	4	38			Залік

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА
вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя” (завочная форма атрымання адукацыі)

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы; пералік вывучаемых пытанняў	Колькасць аўдыторных гадзін		Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя метадычныя дапаможнікі і інш.)	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Семінарскія заняткі			
		4	4			
1.	<p>Уводзіны ў вучэбную дысцыпліну “Гісторыя”. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі</p> <p>1. Прадмет, задачы і змест курса. Крыніцы вывучэння гісторыі Беларусі. Перыядызацыя айчыннай гісторыі. 2. Найстаражытнае насельніцтва на тэрыторыі беларускіх зямель (каменны, бронзавы і ранні жалезны вякі). 3. Балты і славяне ў VI–VIII стст. Паселішчы на тэрыторыі Беларусі. Гаспадарка. Гандаль. Рамёствы. Жыццё і заняткі. 4. Усходнеславянскія саюзы плямён (крывічы-палачане, дрыгавічы, радзімічы). 5. Вераванні старажытных балтаў і славян.</p>	2		Мультымедыяная прэзентацыя. Карта “Рэспубліка Беларусь”.	[1]	
3.	<p>Беларускія землі ў складзе Вялікага Княства Літоўскага (другая палова XIII – першая палова XVI ст.)</p> <p>1. Утварэнне Вялікага Княства Літоўскага: розныя</p>	2		Мультымедыяная прэзентацыя. Карта “Беларускія землі ў складзе ВКЛ”.	[1]	

	<p>падыходы і канцэпцыі. Роля беларускіх зямель у станаўленні ВКЛ.</p> <p>2. Дынастычная барацьба ў Вялікім Княстве Літоўскім у другой палове XIV ст. Крэўская ўнія. Ягайла. Кейстут. Вітаўт.</p> <p>3. Асаблівасці дзяржаўнага і саслоўнага ладу Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – першай палове XVI ст. Тры статуты ВКЛ.</p> <p>4. Знешняя палітыка Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – першай палове XVI ст.</p>				
5.1.	<p>1. Паўстанне 1863–1864 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго сацыяльна-эканамічныя вынікі.</p> <p>2. Развіццё капіталізму ў другой палове XIX – пачатку XX ст.</p> <p>3. Беларусь у перыяд буржуазна-дэмакратычных рэвалюцый 1905–1907 гг. і Лютаўскай рэвалюцыі 1917 г.</p> <p>4. Становішча Беларусі ў гады Першай сусветнай вайны.</p> <p>5. Культура Беларусі ў XIX – пачатку XX ст.</p>		2		<p>[1]</p> <p>[2]</p> <p>[3]</p> <p>Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і рэфератамі.</p>
9.1.	<p>1. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Рэспублікі Беларусь.</p> <p>2. Міжнароднае становішча і знешняя палітыка Рэспублікі Беларусь.</p> <p>3. Адукацыя, навука і культура Рэспублікі Беларусь.</p>		2		<p>[1]</p> <p>Тэсціраванне.</p>
	Усяго	4	4		Залік

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА

(завочная форма атрымання адукацыі з скарачаным тэрмінам навучання)

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы; пералік вивучаемых пытанняў	Колькасць аўдыторных гадзін		Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя метадычныя дапаможнікі і інш.)	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Семінарскія заняткі			
		2	4			
1.	<p>Уводзіны ў вучэбную дысцыпліну “Гісторыя”. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі</p> <p>1. Прадмет, задачы і змест курса. Крыніцы вивучэння гісторыі Беларусі. Перыядызацыя айчыннай гісторыі.</p> <p>2. Найстаражытнае насельніцтва на тэрыторыі беларускіх зямель (каменны, бронзавы і ранні жалезны вякі).</p> <p>3. Балты і славяне ў VI–VIII стст. Паселішчы на тэрыторыі Беларусі. Гаспадарка. Гандаль. Рамёствы. Жыццё і заняткі.</p> <p>4. Усходнеславянскія саюзы плямён (крывічы-палачане, дрыгавічы, радзімічы).</p> <p>5. Вераванні старажытных балтаў і славян.</p>	2		Мультимедыйная прэзентацыя. Карта “Рэспубліка Беларусь”.	[1]	
5.1	<p>1. Паўстанне 1863–1864 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго сацыяльна-эканамічныя вынікі.</p> <p>2. Развіццё капіталізму ў другой палове XIX – пачатку XX ст.</p>		2		[1] [2] [3]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і

	3. Беларусь у перыяд буржуазна-дэмакратычных рэвалюцый 1905–1907 гг. і Лютаўскай рэвалюцыі 1917 г. 4. Становішча Беларусі ў гады Першай сусветнай вайны. 5. Культура Беларусі ў XIX – пачатку XX ст.					рэфератамі.
9.1.	1. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Рэспублікі Беларусь. 2. Міжнароднае становішча і знешняя палітыка Рэспублікі Беларусь. 3. Адукацыя, навука і культура Рэспублікі Беларусь.		2		[1]	Тэсціраванне.
	Усяго	2	4			Залік

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

ЛІТАРАТУРА

Асноўная літаратура

1. Вучэбна-метадычны комплекс па вучэбнай дысцыпліне «Гісторыя» для спецыяльнасцей: «А-Педагогіка», «М-Сацыяльная абарона», «Е-Камунікацыя», «N-Фізічная культура. Турызм і гасціннасць» [Электронны рэсурс] / склад.: Л. Э. Дзічкоўская, І. М. Трасцяна, А. Ф. Рацько // Репозиторий БГПУ. – Рэжым доступу: <http://elib.bspu.by/handle/doc/44378>. – Дата доступу: 03.05.2021.
2. Дзяржаўнае кіраванне і грамадскае самакіраванне на тэрыторыі Беларусі (канец XVIII – пачатак XX ст.) : вучэб.-метадыч. дапам. для студэнтаў выш. адукацыі / А. П. Жытко [і інш.] ; пад агул. рэд. А. П. Жытко. – Мінск : Беларус. дзярж. пед. ун-т, 2017. – 320 с.
3. Каханоўскі, А. Г. Гісторыя Беларусі другой паловы XIX – пачатку XX ст. : вучэб.-метадыч. дапам. для студэнтаў устаноў выш. адукацыі / А. Г. Каханоўскі. – Мінск : Беларус. дзярж. ун-т, 2017. – 251 с.

Дадатковая літаратура

1. Вялікае княства Літоўскае : энцыклапедыя : у 2 т. / Беларус. навука.-даслед. ін-т дакументазнаўства і арх. справы ; рэдкал.: Г. П. Пашкоў (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларус. Энцыкл., 2005–2006. – 2 т.
2. Гісторыя Беларусі : у 6 т. / рэдкал.: М. Касцюк (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Соврем. шк. : Экоперспектива, 2007–2011. – 6 т.
3. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці ў канцы XVIII – пач. XXI ст. : у 2 кн. / Нац. акад. навук Беларусі, Ін-т гісторыі ; рэдкал.: А. А. Каваленя (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларус. навука, 2011–2012. – 2 кн.
4. Грамадска-палітычнае жыццё ў Беларусі, 1772–1917 гг. / А. У. Унучак [і інш.] ; Нац. акад. навук Беларусі, Ін-т гісторыі ; рэдкал.: В. В. Даніловіч (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларус. навука, 2018. – 573 с.
5. История Беларуси в контексте европейской цивилизации : учеб. пособие / С. А. Елизаров [и др.]. – 2 изд., испр. – Минск : Высш. шк., 2016. – 398 с.
6. История Беларуси в контексте мировых цивилизаций : учеб. пособие / В. И. Голубович [и др.] ; под ред. Н. И. Полетаевой, А. М. Сасим. – Минск : Экоперспектива, 2017. – 147 с.
7. История белорусской государственности : монография : в 5 т. / редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) [и др.]. – Минск : Беларус. навука, 2018–2020. – Т. 1 : Белорусская государственность: от истоков до конца XVIII в. – 2018. – 598 с.
8. История белорусской государственности : монография : в 5 т. / редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) [и др.]. – Минск : Беларус. навука,

2018–2020. – Т. 2 : Белорусская государственность в период Российской империи (конец XVIII – начало XX в.). – 2019. – 413 с.

9. История белорусской государственности : монография : в 5 т. / редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) [и др.]. – Минск : Беларус. навука, 2018–2020. – Т. 3 : Белорусская государственность: от идеи к национальному государству (1917–1939 гг.). – 2019. – 639 с.

10. История белорусской государственности : монография : в 5 т. / редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) [и др.]. – Минск : Беларус. навука, 2018–2020. – Т. 4 : Белорусская государственность накануне и в период Великой Отечественной войны и послевоенного восстановления (1939–1953 гг.). – 2019. – 567 с.

11. История белорусской государственности : монография : в 5 т. / редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) [и др.]. – Минск : Беларус. навука, 2018–2020. – Т. 5 : Национальная государственность на переломе эпох (вторая половина XX – начало XXI в.). – 2020. – 759 с.

12. Мельник, В. А. Основы идеологии белорусского государства : учеб. пособие для студентов учреждений высш. образования / В. А. Мельник. – 3-е изд., испр. – Минск : Выш. шк., 2013. – 342 с.

13. Новик, Е. К. История Беларуси: с древнейших времен до 2013 г. : учеб. пособие для студентов высш. образования / Е. К. Новик, И. Л. Качалов, Н. Е. Новик ; под ред. Е. К. Новика. – 4-е изд., испр. и доп. – Минск : Выш. шк., 2013. – 558 с.

14. Энцыклапедыя гісторыі Беларусі : у 6 т. / рэдкал.: М. А. Ткачоў (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларус. Энцыкл., 1993–2003. – 6 т.

Патрабаванні да выканання кіруемай самастойнай работы студэнтаў

Тэма: Савецкая грамадска-палітычная сістэма ў Беларусі (кастрычнік 1917 – чэрвень 1941 г.) – 2 гадзіны.

Першы модуль

Падрыхтаваць творчы праект па тэме на выбар:

1. Кастрычніцкая рэвалюцыя і ўсталяванне савецкай улады ў Беларусі.
2. Размежаванне палітычных сіл на Беларусі пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі. Першы Ўсебеларускі з'езд (снежань 1917 г.).
3. Беларусь ва ўмовах пашырэння нямецкай акупацыі ў 1918 г. Брэсцкі мірны дагавор. Абвяшчэнне Беларускай народнай рэспублікі (БНР).
4. Утварэнне ССРБ. Аб'яднанне ССРБ з Літоўскай ССР.
5. Беларусь у перыяд польскай інтэрвенцыі (1919–1920 гг.). Аднаўленне ССРБ.
6. Заходняя Беларусь пад уладай Польшчы (1921–1939 гг.): сацыяльна-эканамічнае, палітычнае і культурнае становішча.
Форма кантролю – абарона творчых заданняў.

Другі модуль

Прааналізаваць з пункту гледжання сучаснай гістарычнай навукі значэнне Рыжскага мірнага дагавора для лёсу беларускага народу.

Форма кантролю – праверка канспектаў, вуснае апытанне.

Трэці модуль

Падрыхтаваць паведамленне па тэме на выбар:

1. Нацыянальна-вызваленчы рух у Заходняй Беларусі.
2. Роля праваслаўнай царквы і каталіцкага касцёла ў духоўным жыцці насельніцтва Заходняй Беларусі.
3. Язэп Драздовіч – жывапісец, графік, скульптар, этнолаг.
Форма кантролю – праверка і абарона паведамленняў.

Тэма: Савецкая Беларусь: дасягненні і праблемы стваральнай працы народа (1945–1991 гг.) – 2 гадзіны.

Першы модуль

Скласці біяграфічную даведку пра аднаго з дзеячоў навукі і культуры БССР у другой палове 1950-х – 1980-х гг. з выкладаннем яго асноўных вех жыцця і дзейнасці.

Форма кантролю – праверка і абарона дакладаў.

Другі модуль

Скласці табліцу (з самастойна абранымі крытэрыямі) і параўнаць:

1. Савецкую грамадска-палітычную сістэму ў БССР у першыя пасля ваенныя гады пры І.В. Сталіне і падчас перабудовы.

2. Сутнасць экстенсіўнага і інтэнсіўнага шляхоў развіцця эканомікі Беларусі.

3. Выбары ў Саветы дэпутатаў на безальтэрнатыўнай і альтэрнатыўнай аснове.

Форма кантролю – праверка табліц.

Трэці модуль

Складзі апорны канспект па тэме на выбар:

1. БССР у другой палове 1980-х гг. Палітыка перабудовы і асаблівасці яе правядзення ў БССР.

2. Пачатак працэса дэмакратызацыі ў БССР. Змены ў духоўным жыцці.

3. Адукацыя, навука і культура ў БССР у другой палове 1950-х –1980-я гг.

Форма кантролю – праверка канспектаў, вуснае апытанне.

Патрабаванні да выканання самастойнай работы студэнтаў дзённай формы атрымання адукацыі

№ п/п	Назва тэмы	Кол-ць гадзін на СРС	Заданне	Форма выканання
1.	Уводзіны ў вучэбную дысцыпліну “Гісторыя”. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі	4	<p>Складзі апорны канспект па пытаннях:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Перыядызацыя першабытнай гісторыі. 2. Пачатак засялення людзьмі сучаснай тэрыторыі Беларусі. 3. Балцкія плямёны на тэрыторыі Беларусі. 4. Крывічы, дрыгавічы і радзімічы. 5. Асноўныя канцэпцыі паходжання беларусаў. <p>Падрыхтаваць даклад па тэме на выбар:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. “Вытокі дзяржаўнасці на беларускіх землях: Полацкае княства”. 2. “Вытокі дзяржаўнасці на беларускіх землях: Тураўскае княства”. 	Праверка канспектаў і абмеркаванне дакладаў
2.	Дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях у IX–XIII стст.	4	<p>Складзі прэзентацыю “Барацьба з татара-мангольскім нашэсцем і рыцарамі-крыжакамі”.</p> <p>Падрыхтаваць даклад па тэме “Перадумовы утварэння беларуска-літоўскай дзяржавы.”</p>	Аналіз прэзентацый і абмеркаванне дакладаў
3.	Беларускія землі ў складзе Вялікага Княства Літоўскага (другая палова XIII – першая палова XVI ст.)	4	<p>Складзі канспект па пытаннях:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ВКЛ у 30–80-я гады XV ст. 2. Складванне этнічнай тэрыторыі беларусаў. 	Аналіз канспектаў

4.	Беларускія землі ў складзе Рэчы Паспалітай	4	Напісаць эсэ па тэме на выбар: 1. “Брэсцкая царкоўная ўнія – выратаванне ад духоўнай смерці?” 2. “Мікалай Радзівіл Чорны – князь-рэфарматар?”	Дыскусія па тэмам эсэ
5.	Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец XVIII ст. – кастрычнік 1917 г.)	6	Скласці апорны канспект па пытаннях: 1. Сталыпінская аграрная рэформа. 2. Беларускі нацыянальны рух (1901–1914 гг.). Падрыхтаваць даклад па тэме “Віленскі ўніверсітэт – цэнтр польскага апазіцыйнага і рэвалюцыйна-шляхецкага руху”.	Праверка канспектаў і абмеркаванне дакладаў
6.	Савецкая грамадска-палітычная сістэма ў Беларусі (кастрычнік 1917 – чэрвень 1941 г.)	4	Скласці табліцы “Палітыка ваеннага камунізма і яе асаблівасці на тэрыторыі Беларусі”, “Новая эканамічная палітыка і яе асаблівасці на тэрыторыі Беларусі”.	Тэсціраванне
7.	Беларусь у гады Другой сусветнай вайны і Вялікай Айчыннай вайны	6	Сфарміраваці інфармацыйныя блокі “Мабілізацыя і эвакуацыя насельніцтва з БССР”, “Калабарацыя ў Беларусі. БЦР, БНС, СБМ, БКА”, “Ураджэнцы Беларусі на франтах вайны і ў еўрапейскім руху Супраціўлення”.	Праверка канспектаў
8.	Савецкая Беларусь: дасягненні і праблемы стваральнай працы народа (1945–1991 гг.)	4	Скласці ментальную карту “Культура Беларусі ў 1941–1991 гг.”.	Прэзентацыя ментальных карт
9.	Суверэнная Беларусь у канцы XX – пачатку XXI ст.	2	Скласці апорны канспект “Курс на паглыбленне інтэграцыйных працэсаў”	Праверка і аналіз канспектаў
	Усяго:	38		

Прыкладны спіс пытанняў да заліку па вучэбнай дысцыпліне “Гісторыя”

1. Прадмет, задачы і змест курса “Гісторыя”. Крыніцы. Перыядызацыя гісторыі Беларусі.
2. Найстаражытнае насельніцтва на тэрыторыі беларускіх зямель (каменны, бронзавы і ранні жалезны вякі).
3. Балты і славяне ў VI–VIII стст. Паселішчы на тэрыторыі Беларусі. Гаспадарка. Гандаль. Рамёствы. Жыццё і заняткі. Вераванні старажытных балтаў і славян.
4. Усходнеславянскія саюзы плямён (крывічы-палачане, дрыгавічы, радзімічы).
5. Раннефеадальныя княствы на тэрыторыі Беларусі, іх палітычнае і сацыяльна-эканамічнае развіццё.
6. Беларускія землі ва ўмовах феадальнай раздробленасці. Барацьба супраць крыжакоў і татара-манголаў (XII–XIII стст.).
7. Увядзенне хрысціянства. Культура беларускіх зямель у IX–XIII стст.
8. Утварэнне Вялікага Княства Літоўскага: розныя падыходы і канцэпцыі. Роля беларускіх зямель у станаўленні ВКЛ.
9. Дынастычная барацьба ў Вялікім Княстве Літоўскім у другой палове XIV ст. Крэўская ўнія. Ягайла. Кейстут. Вітаўт.
10. Знешняя палітыка Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – першай палове XVI ст.
11. Асаблівасці дзяржаўнага і саслоўнага ладу Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – першай палове XVI ст. Тры статуты ВКЛ.
12. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у XIV – першай палове XVI ст. Аграрная рэформа 1557 г. Станаўленне фальварачна-паншчыннай гаспадаркі.
13. Фарміраванне беларускай народнасці.
14. Культура Беларусі другой паловы XIII – першай паловы XVI ст.
15. Люблінская ўнія і ўтварэнне Рэчы Паспалітай.
16. Грамадска-палітычны лад Рэчы Паспалітай. Дзяржаўна-прававое становішча ВКЛ у складзе Рэчы Паспалітай.
17. Рэфармацыя і Контррэфармацыя на тэрыторыі Беларусі ў XVI–XVII стст. Кальвінізм. Арыянства. Дзеячы рэфармацыі (Мікалай Радзівіл Чорны, С. Будны, В. Цяпінскі). Дзейнасць ордэна езуітаў у Беларусі. П. Скарга.
18. Брэсцкая царкоўная ўнія. Барацьба беларускага народа супраць польска-каталіцкай экспансіі.
19. Знешняя палітыка Рэчы Паспалітай. Войны другой паловы XVI – XVIII ст.
20. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў складзе Рэчы Паспалітай.
21. Падзелы Рэчы Паспалітай: прычыны і вынікі.
22. Культура Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.
23. Асноўныя напрамкі палітыкі самадзяржаўя ў Беларусі ў першай палове XIX ст. Падзел тэрыторыі беларускіх зямель на губерні. Саслоўная палітыка расійскага ўрада. Падаткі і павіннасці сялян.

24. Беларусь у вайне 1812 г. Становішча насельніцтва Беларусі падчас вайны. Акупацыйны рэжым. Бітва на р. Беразіна. Вынікі вайны для Беларусі.

25. Грамадска-палітычны рух на беларускіх землях у першай трэці XIX ст. Філаматы. Філарэты. Дзекабрысты. “Таварыства ваенных сяброў”. Паўстанне 1830–1831 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі і яго наступствы.

26. Адмена прыгоннага права. Асаблівасці правядзення аграрнай рэформы ў Беларусі.

27. Буржуазныя рэформы 60–70-х гадоў XIX ст. і асаблівасці іх правядзення ў Беларусі. Контррэформы 80–90-х гг.

28. Паўстанне 1863–1864 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі.

29. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх губерняў у парэформенны перыяд і на рубяжы XIX–XX ст.

30. Грамадска-палітычнае становішча Беларусі ў канцы XIX – пачатку XX ст. Агульнарасійскія палітычныя партыі. Першая расійская рэвалюцыя.

31. Беларускі нацыянальны рух ў канцы XIX – пачатку XX ст. БСГ.

32. Пачатак Першай сусветнай вайны. Змены ў грамадска-палітычным і эканамічным жыцці Беларусі. Беларускі нацыянальны рух у 1915–1916 гг.

33. Лютаўская буржуазна-дэмакратычная рэвалюцыя. Падзеі на Беларусі, выкліканыя рэвалюцыяй.

34. Фарміраванне беларускай нацыі.

35. Культура Беларусі канца XVIII – першай палове XIX ст.

36. Адукацыя, навука і культура Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст. Навуковае вывучэнне этнаграфіі і мовы беларускага народа. Беларуская літаратура. Тэатр. Жывапіс.

37. Кастрычніцкая рэвалюцыя і ўстанаўленне савецкай улады на Беларусі.

38. Размежаванне палітычных сіл на Беларусі пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі. Першы Ўсебеларускі з’езд (снежань 1917 г.).

39. Беларусь ва ўмовах пашырэння нямецкай акупацыі ў 1918 г. Брэсцкі мірны дагавор. Абвяшчэнне БНР.

40. Утварэнне ССРБ. Аб’яднанне ССРБ з Літоўскай ССР.

41. Беларусь у перыяд польскай інтэрвенцыі (1919–1920 гг.). Аднаўленне ССРБ. Рыжскі мірны дагавор.

42. Новая эканамічная палітыка ў БССР, яе сутнасць і вынікі.

43. Асаблівасці і вынікі правядзення палітыкі сацыялістычнай індустрыялізацыі ў БССР у 20–30-я гг. XX ст.

44. Калектывізацыя сельскай гаспадаркі БССР у 20–30-я гг. XX ст.

45. Грамадска-палітычнае жыццё БССР у 20–30-я гг. XX ст. Ажыццяўленне палітыкі беларусізацыі.

46. Палітычная барацьба ў СССР і БССР у 20–30-я гг. XX ст.: прычыны, маштабы, розныя меркаванні.

47. Культурнае будаўніцтва ў Беларускай ССР у 20–30-я гг. XX ст.

48. Заходняя Беларусь пад уладай Польшчы (1921–1939 гг.): сацыяльна-эканамічнае, палітычнае і культурнае становішча.

49. БССР у пачатку Вялікай Айчыннай вайны.

50. Акупацыйны рэжым на тэрыторыі Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны.
51. Антыфашысцкая барацьба на тэрыторыі Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны.
52. Вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.
53. Аднаўленне народнай гаспадаркі Беларусі ў першыя гады пасля заканчэння Вялікай Айчыннай вайны (1946–1950 гг.).
54. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларускай ССР у 50-я – першай палове 80-х гадоў XX ст.
55. Грамадска-палітычнае развіццё Беларускай ССР у другой палове 40-х – першай палове 80-х гг. XX ст.
56. Культура Беларускай ССР у 1946–1985 гг.
57. Палітыка перабудовы. Ліквідацыя СССР.
58. Абвяшчэнне суверэннай Рэспублікі Беларусь.
59. Эвалюцыя палітычнай сістэмы ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст. Рэспубліканскі рэферэндум 1996 г. і яго вынікі. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь 1994 г. (са змяненнямі і дапаўненнямі). Асновы ідэалогіі беларускай дзяржавы.
60. Грамадска-палітычнае жыццё Рэспублікі Беларусь на сучасным этапе (1991–2019 гг.).
61. Асаблівасці сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі ў сучасных умовах (1991–2019 гг.).
62. Культура Беларусі на сучасным этапе (1991–2019 гг.).

Пералік выкарыстоўваемых сродкаў дыягностыкі

Для кантроля якасці адукацыі выкарыстоўваюцца наступныя сродкі дыягностыкі:

- напісанне эсэ па асобным тэмам дысцыпліны з выкарыстаннем архіўных матэрыялаў, манаграфічнай і перыядычнай літаратуры;
- тэсты па асобным тэмам дысцыпліны;
- вуснае апытанне;
- вусныя і пісьмовыя залікі па дысцыпліне.

Крытэрыі ацэнкі ведаў і кампетэнцый студэнтаў (залік)

Інтэгральная 10-бальная шкала ацэнкі вучэбных дасягненняў студэнтаў.

НЕЗАЛІЧАНА

1 бал. Адсутнасць ведаў і кампетэнцый у межах адукацыйнага стандарту або адмова ад адказу.

2 бала. Фрагментарныя веды ў межах адукацыйнага стандарту; веды асобных літаратурных крыніц, рэкамендаваных вучэбнай праграмай дысцыпліны; няўменне выкарыстоўваць навуковую тэрміналогію дысцыпліны, наяўнасць у адказе грубых стылістычных і лагічных памылак; пасіўнасць на семінарскіх занятках, ніжні ўзровень культуры выканання заданняў.

3 бала. Недастаткова поўны аб'ём ведаў у межах адукацыйнага стандарту; веданне часткі асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, адказ на пытанні з істотнымі лінгвістычнымі і лагічнымі памылкамі; слабае валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, некампэтэнтнасць ў вырашэнні стандартных (тыпавых) задач; няўменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і накірунках вывучаемай дысцыпліны; пасіўнасць на семінарскіх занятках, нізкі ўзровень культуры выканання заданняў.

ЗАЛІЧАНА

4 бала. Дастатковы аб'ём ведаў у межах адукацыйнага стандарту; засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, стылістычна і лагічна правільны адказ на пытанні, уменне рабіць высновы без істотных памылак; валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць у вырашэнні стандартных (тыпавых) задач; уменне пад кіраўніцтвам выкладчыка вырашаць стандартныя (тыповыя) задачы; уменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і накірунках па вывучаемай дысцыпліне і даваць ім ацэнку; праца пад кіраўніцтвам выкладчыка на практычных, лабараторных занятках, дапушчальны ўзровень культуры выканання заданняў.

5 балаў. Дастатковыя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, стылістычна і лагічна правільнае выкладанне адказу на пытанні, уменне рабіць высновы; валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць у вырашэнні вучэбных і прафесійных задач; здольнасць самастойна выкарыстоўваць тыповыя рашэнні ў рамках вучэбнай праграмы; засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; уменне арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і накірунках па вывучаемай дысцыпліне і даваць ім параўнальную ацэнку; самастойная праца на семінарскіх занятках, удзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

6 балаў. Дастаткова поўныя і сістэматызаваныя веды ў аб'ёме вучэбнай праграмы; выкарыстанне неабходнай навуковай тэрміналогіі, стылістычна і

лагічна правільнае выкладанне адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы; валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць у вырашэнні вучэбных і прафесійных задач; здольнасць самастойна выкарыстоўваць тыповыя рашэнні ў рамках вучэбнай праграмы; засваенне асноўнай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; уменне арыентавацца ў базавых тэорыях, канцэпцыях і накірунках па вывучаемай дысцыпліне і даваць ім параўнальную ацэнку; актыўная самастойная праца на семінарскіх занятках, перыядычны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

7 балаў. Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), лінгвістычна і лагічна правільнае выкладанне адказу на пытанне, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы; валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго выкарыстоўваць у пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач; засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; уменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і накірунках па вывучаемай дысцыпліне і даваць ім крытычную ацэнку; самастойная праца на семінарскіх занятках, удзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

8 балаў. Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсім пастаўленым пытаннем у аб'ёме вучэбнай праграмы; выкарыстанне навуковай тэрміналогіі, стылістычна і лагічна правільнае выкладанне адказу на пытанні, уменне рабіць абгрунтаваныя высновы; валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны (метадамі комплекснага аналізу, тэхнікай інфармацыйных тэхналогій), уменне яго выкарыстоўваць у пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач; здольнасць самастойна вырашаць складаныя праблемы ў рамках вучэбнай праграмы; засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; уменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і накірунках па вывучаемай дысцыпліне і даваць крытычную ацэнку пазіцый дзяржаўнай ідэалогіі; актыўная самастойная праца на практычных, лабараторных занятках, сістэматычнае ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

9 балаў. Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы; дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), стылістычна і лагічна правільнае выкладанне адказу на пытанні; валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго эфектыўна выкарыстоўваць у пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач; здольнасць самастойна і творча вырашаць складаныя праблемы ў нестандартнай сітуацыі ў рамках вучэбнай праграмы; засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; уменне арыентавацца ў асноўных тэорыях, канцэпцыях і накірунках па вывучаемай дысцыпліне і даваць ім крытычную ацэнку; самастойная праца на семінарскіх занятках, творчае ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

10 балаў. Сістэматызаваныя, глыбокія і поўныя веды па ўсіх раздзелах вучэбнай праграмы, а таксама па асноўных пытаннях, якія выходзяць за яе межы; дакладнае выкарыстанне навуковай тэрміналогіі (у тым ліку на замежнай мове), стылістычна і лагічна правільнае выкладанне адказу на пытанні; бездакорнае валоданне інструментарыем вучэбнай дысцыпліны, уменне яго эфектыўна выкарыстоўваць у пастаноўцы і вырашэнні навуковых і прафесійных задач; выяўленая здольнасць самастойна і творча вырашаць складаныя праблемы ў нестандартнай сітуацыі; поўнае і глыбокае засваенне асноўнай і дадатковай літаратуры, рэкамендаванай вучэбнай праграмай дысцыпліны; уменне арыентавацца ў тэорыях, канцэпцыях і накірунках па вывучаемай дысцыпліне і даваць ім крытычную ацэнку, выкарыстоўваць навуковыя дасягненні іншых дысцыплін; творчая самастойная праца на семінарскіх занятках, актыўны ўдзел у групавых абмеркаваннях, высокі ўзровень культуры выканання заданняў.

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ

Назва дысцыпліны, з якой патрабуецца ўзгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумару пратакола)
Гісторыя Беларусі	Гісторыі Беларусі і славянскіх народаў	змен няма	Рэкамендавана да зацвярджэння вучэбная праграма ў прадстаўленым варыянце Працікол № 11 ад 28.05.2019 г.